

Naziv fonda: Hrvatska gimnazija u Zadru

Signatura: HR-DAZD-246

Vrijeme nastanka građe: 1897.-1921.

Opis fonda: Fond je nastao uslijed nastanka Hrvatske gimnazije u Zadru šk. godine 1897./1898. prvo kao niže, a od 1901./1902. kao potpuna osmogodišnja gimnazija. Hrvatska gimnazija je održavala nastavu do zadnje šk. godine 1920./1921. što je bila posljedica odluka talijanskih vlasti nakon Rapallskog ugovora iz 1920. godine kada je Zadar ušao u sastav Kraljevine Italije. Fond se sastoji od 24 glavna imenika, Pregleda uspjeha ispita zrelosti od 1907. do 1921. i jedna kutija spisa koji sadrže zapise o ispitima zrelosti od 1907. do 1921. godine.

Korisnost fonda za projekt: Iz imenika i spisa može se rekonstruirati socijalna i nacionalna struktura učenika kao i njihovo zemljopisno podrijetlo. Osobito su važne promjene nastale nestabilnim političkim prilikama nakon kraja Prvog svjetskog rata kao što su promjene unutar nastavničkog kadra, odlasci učenika i zemljopisno podrijetlo učenika nižih razreda upisanih od šk. godine 1918./1919.

Naziv fonda: Kazalište „Verdi“ u Zadru

Signatura: HR-DAZD-252

Vrijeme nastanka građe: 1863.-1936.

Opis fonda: Izgradnjom Novog kazališta (Teatro Nuovo ili Teatro Verdi od 1901.) 1865. Zadar je dobio središnju kulturnu ustanovu u kojoj su se odvijali kazališni, koncertni ali i društveno-politički događaji u gradu. Kazalište je napravljeno kao dioničarsko društvo s 48 dioničara. Svaki dioničar je bio suvlasnik zgrade i godišnjom članarinom je osiguravao održavanje zgrade. Uprava je odlučivala o programu kazališta. U kazalište tijekom njegova postojanja hrvatski program nije mogao prodrijeti. Za razdoblje koje pokriva projekt (1917.- 1923.) važni su ovi dijelovi fonda: Kronološka serija zapisa, Podatci o dioničarima i zastupnicima (procuratori), Najam kazališta i dvorane 1883.-1919., zapisnici sjednica Predsjedništva (1895.-1924.), Programi kazališta 1865.-1933.

Korisnost fonda za projekt: Kako je biti dioničarem kazališta bila odlika socijalne elite, navedeni fond je dobar izbor za njeno proučavanje. Kroz program i zapise sjednice uprave kazališta mogu se pratiti mnijene u političkoj i društvenoj orijentaciji protalijanske zadarske elite.

Naziv fonda: Obitelj Addobbati

Signatura: HR-DAZD-342

Vrijeme nastanka građe: 1732.-1930.

Opis fonda: Članovi obitelji Addobbati djeluju u Zadru do Drugog svjetskog rata i imala je veliku ulogu u autonomističkom i talijanskom pokretu u Zadru. Obitelj je bila primljena 1793. u Plemičko vijeće grada Nina. Za razdoblje projekta važni su Dokumenti Vincenza Addobbatiija (1850.-1930.). Broj dokumenata je malen.

Korisnost fonda za projekt: Proučavanjem članova gradske elite prati se njihov odnos prema društveno-političkim previranjima nastalim Prvim svjetskim ratom i neposrednim poraćem.

Naziv fonda: Prefektura u Zadru. Odjel za opcije

Signatura: HR-DAZD-120

Vrijeme nastanka građe: 1921.-1940.

Opis fonda: Prema Rapallskom ugovoru iz 1920. godine ugovoreno je člankom 7. da Talijani u Kraljevini SHS mogu u roku godine dana optirati za talijansko državljanstvo, a da se nisu dužni iseliti, te im se jamči pravo upotrebe talijanskog jezika i sloboda vjeroispovijesti. Odjel je započeo formalno rad prvo unutar općinske uprave, a nakon ukidanja Građanskog povjerenstva 17. listopada 1922. postao je poseban Odjel unutar zadarske prefektore. Najveći dio rada Odjela prestao je 1924. godine. Važni su Spisi opcija koji sadrže dosjee osoba koje su podnosile molbe za stjecanje talijanskog državljanstva.

Korisnost fonda za projekt: Fond predstavlja dobar izvor za utvrđivanje stupnja lojalnosti talijanskoj naciji na području Dalmacije koji je pripao Kraljevini SHS. Kako dosjei sadrže osobne podatke fond može poslužiti i kao izvor za prozopografsku bazu podataka.

Naziv fonda: Obitelj Borelli – Galbiani – Vranski feud

Signatura: HR-DAZD-348

Vrijeme nastanka građe: 1439.-1934.

Opis fonda: Fond je nastao djelovanje plemićke obitelji Borelli koja se doselila u zadarsko područje krajem 17. stoljeća. Investiturom 1752. stekli su vranski feud i nekoliko okolnih sela. U dalmatinskoj politici imali su zapaženu ulogu od početka ustavnog stanja u Monarhiji 1860. sve do sloma države 1918. godine. Bili su zastupnici u Dalmatinskom saboru, Carevinskom vijeću u Beču, načelnici općine Biograd i predsjednici raznih kulturnih, gospodarskih i sportskih udruženja na razini Zadar i Dalmacije. Obiteljskim vezama bili su povezani s pripadnicima dalmatinske elite razne nacionalne i političke orijentacije. Za projektno razdoblje važno je djelovanje braće Manfreda (1936.-1914.) i Huberta Borellija Vranskog (1854.-1938.). Važni je gradivo: Korespondencija obitelji Borelli složena abecedno po pošiljateljima.

Korisnost fonda za projekt: Proučavanjem spisa koje je producirala obitelj Borelli nastojat će se rekonstruirati politički i društveni život pripadnika dalmatinske elite u navedenom razdoblju.

Naziv fonda: Obiteljski arhiv Petricioli

Signatura: HR-DAZD-497

Vrijeme nastanka građe: 1637.-1963.

Opis fonda: Fond je nastao unutar obitelji Petricioli od doseljenja u zadarski kraj krajem 17. stoljeća iz Brescie (Italija). Primili su plemstvo 1796. godine, što su priznale i austrijske vlasti 1822. godine. Osim u Zadru, imali su posjede u mjestu Sali na Dugom otoku. Tijekom 19. stoljeća unutar obitelji stvaraju se dvije političke struje. Naime, Robert Petricioli postaje autonomaš, dok mu brat Josip postaje narodnjak. Za projekt su važni spisi: Josip Petricioli (1884.-1932.), sin Ivana i Amalie Petricioli, osobni i imovinsko-pravni spisi, Društveno-politička aktivnost i korespondencija dr. Josipa Petricioli te Spisi Ane-Line Petricioli rođene Nisiteo, žene dr. Josipa Petriciolija.

Korisnost fonda za projekt: Proučavanjem spisa koje je producirala obitelj Petricioli nastojat će se rekonstruirati politički i društveni život pripadnika dalmatinske elite u navedenom razdoblju.